

Vlaanderen
is materiaalbewust

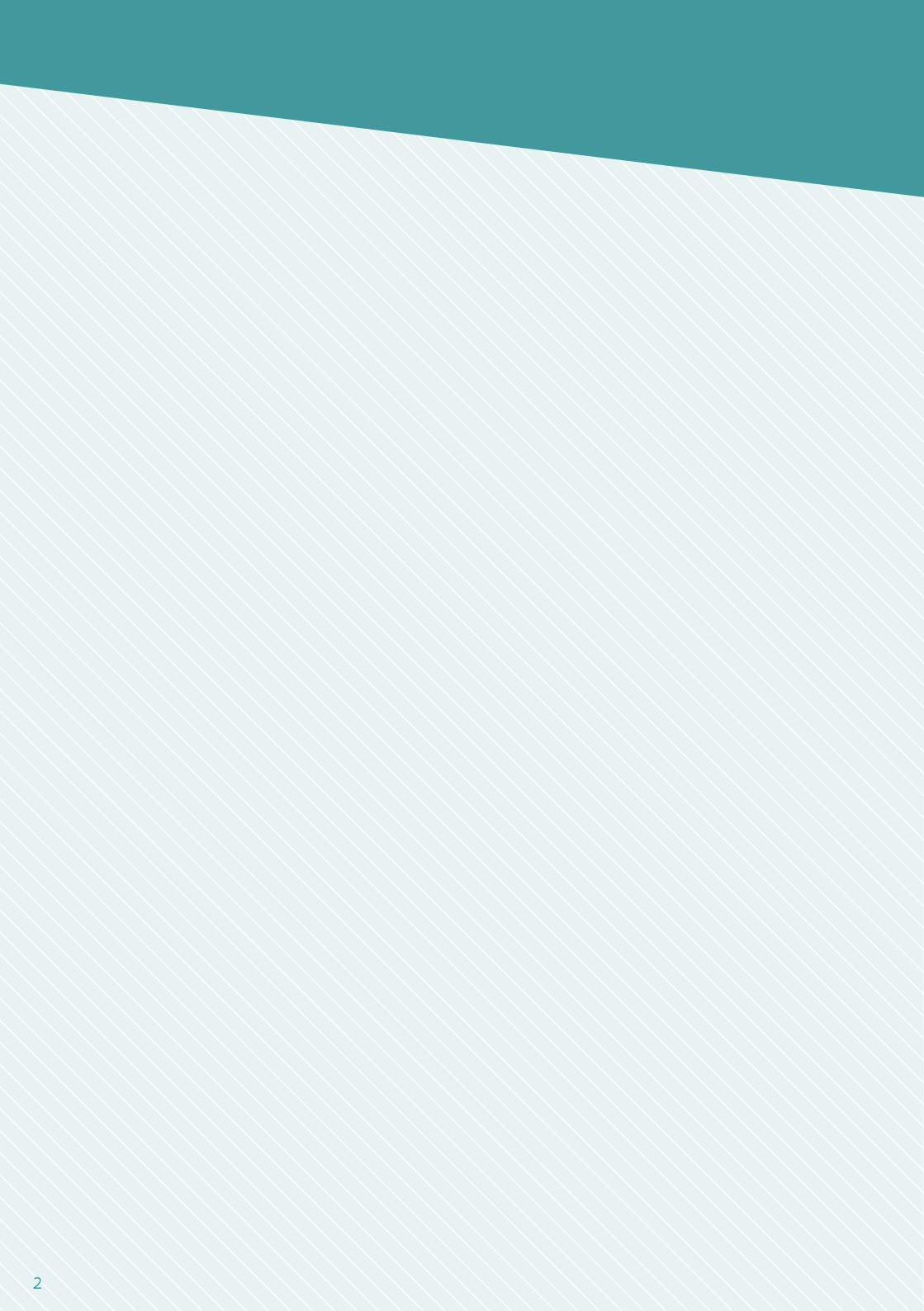

STAPPENPLAN NAAR EEN ASBESTVEILIGE JEUGDINFRASTRUCTUUR

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.ASBESTINFO.BE

1/ ASBEST

1.1 WAT IS ASBEST?

Asbest is een natuurlijk mineraal met hittebestendige en versterkende eigenschappen. Het bestaat uit heel kleine vezels die niet altijd voor het blote oog zichtbaar zijn. Asbestvezels werden vermengd met een bindmiddel zoals cement, lijm, kunststof, gips... Wanneer de vezels vrijkomen in de lucht, kunnen ze ingeademd worden. Op lange termijn kan dat je gezondheid schaden. Gelukkig is de productie en het gebruik van materialen met asbest sinds 2001 in België verboden. Heel wat gebouwen en woningen van vóór 2001 echter bevatten nog wel asbesthoudende materialen.

1.2 WAT IS ASBESTVEILIG?

De Vlaamse Regering wil Vlaanderen uiterlijk tegen 2040 volledig 'asbestveilig' maken. Asbestveilig is niet hetzelfde als asbestvrij. Het betekent:

- ✓ dat er alleen nog asbesthoudende materialen in goede staat aanwezig zijn;
- ✓ dat al het risicovolle asbest veilig is weggenomen en opgeborgen.

■ Asbest nooit inademen

Asbest houdt alleen een risico in als je losse asbestvezels inademt. Die vezels kunnen vrijkomen bij de beschadiging van asbestmaterialen, bijvoorbeeld in de vorm van stof. Bij het inademen dringen asbestvezels zeer diep in de longen, wat ernstige ziektes kan veroorzaken. Asbestvezels inslikken of aanraken is volgens de huidige inzichten niet gevaarlijk. Toch was je best je handen als je asbestvezels hebt aangeraakt. Zo voorkom je dat je alsnog vezels inademt.

■ Verwerking en veroudering laat asbestvezels vrijkomen

Asbestvezels kunnen vrijkomen als asbesthoudende materialen beschadigd worden. Maar ze kunnen ook vrijkomen bij het verouderen en ververen van het materiaal. Daardoor wordt het bindmiddel broos en breekbaar en kunnen de asbestvezels loskomen.

Bijvoorbeeld:

- ✓ Dak- en gevelbekleding uit asbestcement, zoals golfplaten en leien, verveert door wind, regen en hagel. Hierdoor spoelt het cement uit en komen asbestvezels vrij.
- ✓ Asbestdeeltjes komen ook los door afstromend regenwater of met loskomende mosdeeltjes.
- ✓ Ook binnenin gebouwen ververen materialen met asbest. Een typisch voorbeeld zijn verwarmingsleidingen waar de leidingisolatie soms bestaat uit een asbesthoudende pleister die afbrokkelt.

1.3 WAAR IN JE JEUGDLOKAAL BEVINDT ZICH ASBEST?

Asbest kent bijzonder veel toepassingen. Het werd verwerkt in meer dan 3500 materialen en komt voor in woningen, gebouwen, installaties en zelfs voertuigen. Ook vandaag nog stuiten asbestexperten regelmatig op nieuwe varianten van (bouw)materialen met asbest. Onderwerp je jeugdlokaal dus eens aan een kritische check.

Asbesthoudend materiaal wordt ingedeeld in twee categorieën:

- ✓ hechtgebonden asbest
- ✓ niet-hechtgebonden asbest (of losgebonden asbest)

De meest voorkomende materialen van hechtgebonden asbest

- ✓ asbestcementen materialen zoals dakleien, golfplaten, schouwen, buizen, lambrisering, imitatiemarmer, bloembakken, afvoergoten en onderdakplaten
- ✓ vloertegels uit kunststof, zoals vinyl
- ✓ asbesthoudend(e) bitumen en mastiek
- ✓ asbesthoudende (tegel)lijm

De meest voorkomende materialen van niet-hechtgebonden asbest

- ✓ plaasterisolatie rond leidingen van de centrale verwarming
- ✓ afdichtingskoorden van verwarmingsketels of kachels
- ✓ asbestkarton onderzijde vinylvloeren.
- ✓ asbesthoudende pakkingen en dichtingen

Eén van de bekendste toepassingen van asbest is dak- of gevelbekleding. Een asbestdak of -gevel is bekleed met leien, platen of golfplaten uit asbestcement, een hechtgebonden asbestmateriaal. De leien en (golf)platen kunnen grijs, rood of roze zijn.

Wil je meer weten over hoe je asbest kunt herkennen, neem dan een kijkje op www.ovam.be/asbest-herkennen-0

1.4 HOE GA JE BEST OM MET ASBEST?

Zolang je veilig omspringt met asbestmaterialen (niet schuren, breken, slijpen of boren) komen er weinig of geen asbestvezels vrij. Hechtgebonden asbestmaterialen zijn daarom het minst risicovol. Door verwerking en veroudering geraken asbestvezels echter stilaan uit hun bindmiddel, wat leidt tot een almaar groter risico op blootstelling aan asbestvezels.

Een asbestmateriaal in slechte staat kun je best (laten) verwijderen, ook al ben je niet altijd hiertoe verplicht. Het is immers mogelijk dat het asbestmateriaal al asbestvezels loslaat.

En hoe langer je wacht, hoe slechter de staat van het asbestmateriaal wordt en hoe duurder het wordt om het correct te laten verwijderen.

2/ ONDERSTEUNING VOOR JOUW ASBESTVERWIJDERING

Asbest veilig en correct (laten) verwijderen brengt kosten met zich mee. Als jeugdvereniging kun je gebruik maken van allerhande ondersteuning en maatregelen om je jeugd-lokaal asbestveilig te maken.

2.1 ASBESTAFBOUWPROJECT IN JE EIGEN REGIO

Vele lokale besturen organiseren asbestafbouwprojecten in hun werkgebied. Als lokaal erkende jeugdvereniging kan je deelnemen aan de ophaling aan huis van asbestcement afval via platenzakken of containers.

■ Hoe deelnemen?

Als jeugdorganisatie maken we het je graag makkelijk. Meld je aan via het aanmeld-formulier en we geven jouw gegevens door aan het lokale bestuur dat een project heeft in jouw regio. Zij nemen contact op met jou om alle mogelijkheden te bespreken. www.ovam.be/ondersteuning-voor-lokaal-erkende-jeugdverenigingen.

Daarnaast bieden sommige lokale besturen ook verpakkingsmateriaal aan om zelf kleine hoeveelheden asbestcement veilig af te voeren naar het recyclagepark.

2.2 SCHAKEL JE STAD OF GEMEENTE IN

Is je jeugdlokaal eigendom van de stad of van de gemeente? Vraag hen dan om werk te maken van een asbestveilige jeugdinfrastructuur. Want zij krijgen hiervoor financiële steun.

- ✓ Je stad of gemeente kan via een raamcontract van de Vlaamse overheid beroep doen op een gespecialiseerde firma om in haar eigen gebouwen asbest te laten verwijderen. Dus ook in jouw jeugdinfrastructuur.
- ✓ Als steden en gemeenten verbouwen in het kader van energierenovatie, kunnen ze genieten van een extra ondersteuning als ze terzelfdertijd asbesthoudende dak-of gevelbekleding of onderdakplaten laten verwijderen.
Meer info: www.fluvius.be/nl/thema/premies
- ✓ Alle steden en gemeenten in Vlaanderen tekenden in 2018 vrijwillig in op de asbestovereenkomst. Hiermee verklaarden zij werk te willen maken van het resterende asbestpassief op hun grondgebied. Hoe zij dat doen, kunnen zij vrij kiezen. Vereiste is wel dat het thema 'asbest' in de Beleid- en Beheercyclus (BBC) terug te vinden is. Vele gemeenten nemen asbest ook op in hun lokaal energie- en klimaatbeleid of bij hun beleid rond gezondheid of woonkwaliteit. Ze kregen hiervoor extra middelen om te besteden aan asbestafbouw. Check dus wat jouw gemeente voor jou kan betekenen.

2.3 IS JE JEUGDLOKAAL PRIVATE EIGENDOM

- ✓ Dan kan je bij renovatiewerken naast de bestaande premie voor het aanbrengen van dak- of gevelisolatie genieten van een extra ondersteuning als je meteen ook je asbesthoudende dak- of gevelbekleding of onderdakplaten laat verwijderen.
Meer info vind je op www.fluvius.be/nl/thema/premies.
- ✓ De Ambrassade bundelde op zijn website www.jeugdlokalen.be heel wat informatie en tips over jouw jeugdlokaal, of je nu zelf eigenaar bent of niet.

3/ ZELF AAN DE SLAG: ASBEST VEILIG VERWIJDEREN

In Vlaanderen mag je onder bepaalde voorwaarden zelf je asbestcementen dak of gevel vervangen als dit niet in een te slechte staat is. Doe dat altijd op een veilige manier, zoals beschreven in deze brochure.

- ✓ Denk na over de haalbaarheid van de verwijdering. Soms kan het lonen om het werk aan iemand anders over te laten. Bijvoorbeeld bij een groot gebouw, onvoldoende helpende handen of geen ondersteunend materiaal zoals een stevige stelling of een aangepaste ladder. De kost van de uitbesteding is het misschien wel waard.
- ✓ Vraag verschillende offertes op bij erkende asbestverwijderaars of gespecialiseerde (dak)aannemers.
- ✓ Check bij je gemeente. Het ophalen en afvoeren van de asbestmaterialen wordt mogelijk door je lokale bestuur georganiseerd. Die kosten hoeven dan al niet mee in de offerte.

3.1 KAN IK HET WEL ZELF VERWIJDEREN?

Zijn mijn golfplaten of leien wel asbesthoudend?
(Asbest werd verwerkt tot ca. 2001)

▶ JA

IK BEN NIET ZEKER

▶ Raadpleeg de beslissingsboom op www.ovam.be/asbestdaken-en-gevels-0 of laat een asbestanalyse uitvoeren.

Mogelijk beschikt de eigenaar van je jeugdlokaal reeds over een asbestinventaris mét asbestanalyse. Vraag dit zeker na.

In welke staat zijn de golfplaten of leien?

▶ GOED

Een asbesttoepassing in slechte staat:

- ✓ is broos of beschadigd
- ✓ en/of brokkelt af
- ✓ en/of geeft stof af.
- ✓ vertoont vegetatiegroei (mos)

▶

SLECHT

De verwijdering van asbestcement leien of golfplaten in slechte staat, kan via de methode van eenvoudige handelingen, maar je moet je ervan vergewissen of je alle voorzorgsmaatregelen kan treffen om dit veilig te laten verlopen. Bij twijfel schakel je beter een aannemer in waarvan de werknemers over een opleidingsattest eenvoudige handelingen beschikken. Zie verder in de brochure.

Zijn de golfplaten/leien vrij?

▶ JA

De golfplaten zijn niet vrij als ze:

- ✓ verlijmd zijn met isolatiemateriaal,
- ✓ voorzien zijn van een PUR-laag,
- ✓ bedekt zijn met een roofinglaag, ...

▶

NEE Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

Kan ik het materiaal eenvoudig verwijderen zonder erin te boren of te slijpen en zonder het stuk te slaan?

▶ **JA** Ik heb enkel een schroevendraaier nodig.

▼
NEE Ik moet erin slijpen of boren of het stuk slaan.
U bent verplicht beroep te doen op een gespecialiseerde aannemer.

Beschik ik over het nodige materiaal om de golfplaten /leien te verwijderen zonder ze te beschadigen en te laten vallen? Het materiaal kan bestaan uit een stevige stelling, aangepaste ladders, een hoogwerker, kraan, dakdekkerslift ...

▶ **JA**

▶ **NEE**
Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

Doet u dit werk alleen (en/of met vrijwilligers) of doet u beroep op een aannemer met werknemers?

▶ **ALLEEN EN/OF MET VRIJWILLIGERS**

Dit valt niet onder de federale arbeidswetgeving.

▼
MET WERKNEMERS

De aannemer valt onder de federale arbeidswetgeving. De werknemers moeten beschikken over het opleidingsattest "eenvoudige handelingen".

Is iedereen meerderjarig?

▶ **JA**

▼
NEE Minderjarigen mogen niet in de buurt van de werken komen.

Ik heb de nodige informatie doorgenomen en weet waar ik aan begin?

▶ **JA** Je kan de werken aanvatten.

▼
NEE Doe beroep op een gespecialiseerde aannemer.

**Volg vooraf een opleiding "eenvoudige handelingen met asbest".
Zo leer je veilig om te gaan met asbesthoudend materiaal.**

■ Wil of moet je beroep doen op een dakwerker of aannemer?

- ✓ Indien een veelvuldige beschadiging van de leien of golfplaten tijdens het verwijderen niet kan vermeden worden, zal je beroep moeten doen op een gespecialiseerde aannemer. Dit is een zogeheten 'erkend asbestverwijderaar'. Een lijst van erkende asbestverwijderaars vind je op: [werk.belgie.be/nl/erkenning-gen/erkenning-asbest-bedrijven-erkend-voor-afbraak-verwijderingswerken](http://werk.belgie.be/nl/erkenning/gen/erkenning-asbest-bedrijven-erkend-voor-afbraak-verwijderingswerken)
- ✓ Kan de verwijdering van de leien of golfplaten met minimale beschadiging, dan kan je beroep doen op een dakwerker of aannemer met werknemers die een opleidingsattest eenvoudige handelingen hebben of zich aansloten bij het Asbestcharter van de OVAM, de Vlaamse Confederatie Bouw en de Bouwunie.
Je vindt de lijsten hier terug:
 - de lijst van de Bouwunie-leden: op www.vinduwaannemer.be klik je bovenaan op "asbestcharter"
 - de lijst van de VCB-leden: op www.buildyourhome.be/nl/aannemer-zoeken kies je rechts onderaan bij attest "asbestcharter voor dakaannemers".

3.2 DE VOORBEREIDING: BESCHERM JEZELF EN JE OMGEVING

Om veilig te kunnen werken, haal je de volgende veiligheidskledij en werkmaterialen in huis.

PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN:

- ✓ Stofdichte en waterbestendige wegwerpoverall, type 5-6 met kap. De mouwen en pijpen zijn voorzien van elastieken. De overalls zijn bedoeld voor eenmalig gebruik.
- ✓ Wegwerphandschoenen – vast te plakken aan je overall. De handschoenen zijn afwasbaar, ondoorlatend en waterbestendig. Ze zijn geschikt als werkhandschoenen. Gewone huishoudhandschoenen scheuren. De handschoenen zijn bedoeld voor eenmalig gebruik.
- ✓ (Veiligheids-)laarzen of eventueel -schoenen – vast te plakken aan je overall.
- ✓ Veiligheidsbril
- ✓ Mondmasker. Het stofmasker is van beschermingsklasse FFP3, NPF 50. Het masker is aansluitend en zelf verstelbaar met twee afzonderlijke afstelbare banden. Zo sluit het goed aan bij de vorm van het gezicht. Het is voorzien van een neusklem en uitademventiel. De stofmaskers zijn bedoeld voor éénmalig gebruik.
- ✓ ALLE gebruikte persoonlijke beschermingsmiddelen moeten CE gemarkeerd zijn.

Voorzie deze beschermingsmiddelen voor elke persoon die aanwezig is bij de werken. Je vindt ze in de bouw- en doe-het-zelf handel of via het lokale bestuur dat een asbestafbouwproject heeft lopen in je regio.

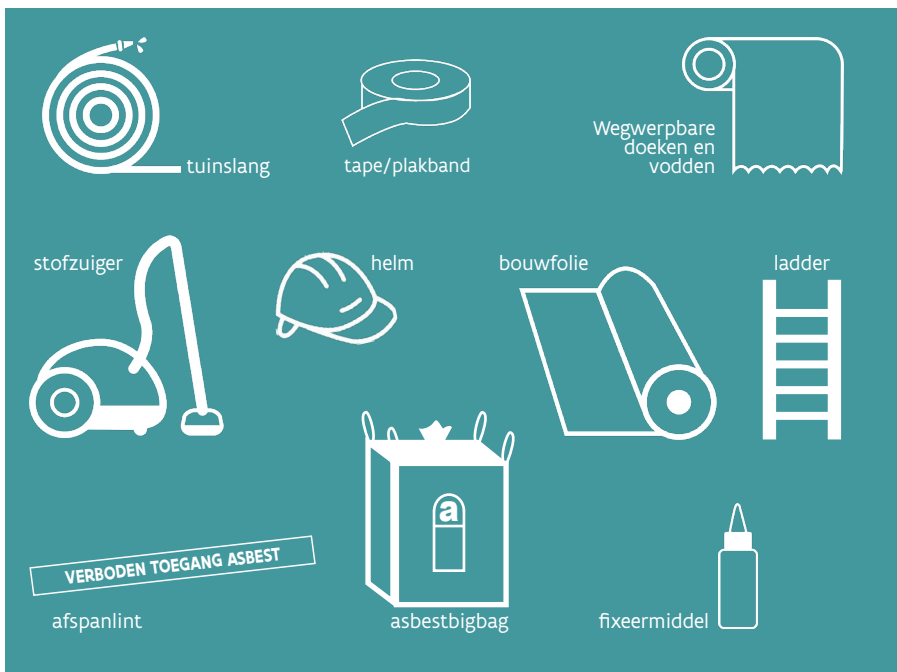
Neem je deel aan een lokaal project waarbij het asbestcement aan huis wordt opgehaald, dan voorziet je lokaal bestuur twee sets persoonlijke beschermingsmiddelen.

ANDERE HULPMIDDELEN:

- ✓ Aangesloten tuinslang
- ✓ Stevige tape/plakband
- ✓ Fixeermiddel voor asbest
- ✓ Wegwerpbare doeken en vodden
- ✓ Industriële stofzuiger met absoluutfilter
- ✓ Helm of stootpet
- ✓ Stevige plastic bouwfolie
- ✓ Ladder/dakdekkerslift en eventueel hoogtewerker of kraan
- ✓ Afspanlint in een opvallende kleur (als andere personen aanwezig zijn in de omgeving van de werken)
- ✓ Een geleverde container met asbestbigbag of asbestzakken (plaatzakken of kuubzakken)

GESCHIKTE WEERSOMSTANDIGHEDEN

Voer de werken bij voorkeur uit bij windstil weer en na regenweer.

3.3 DE START: MAAK DE RUIMTE LEEG

De zone onder de af te breken asbesthoudende golfplaten moet leeg en proper zijn. Tijdens de werken kunnen brokstukken en asbestvezels loskomen. Die vallen dan op alles wat er nog onder zit. Het is niet mogelijk om zetels, tapijten, gordijnen, sjobalken, kommels, speelmateriaal, knutselmateriaal ... achteraf grondig genoeg te reinigen. Ze bemoeilijken ook een grondige reiniging van de werkzone achteraf.

■ Wat betekent leeg?

- ✓ geen kinderen of jongeren in de buurt,
- ✓ geen speelmateriaal,
- ✓ geen tapijten op de vloer of gordijnen aan de ramen,
- ✓ geen zetels,
- ✓ geen voedsel- of drankvoorraad,
- ✓ geen andere voorraden (vb. kuismateriaal),
- ✓ geen posters, foto's of ander materiaal aan de muur.

HOE EN WAAROM REINIGEN?

Je moet alles grondig reinigen zodat er geen asbestvezels kunnen blijven hangen in bijvoorbeeld spinnenwebben of stofnetten. Alle losse deeltjes moeten worden verwijderd. Dit doe je door alles met een vochtige doek of industriële stofzuiger met absoluut-filter te reinigen. Je mag in geen geval onder hoge druk afsprengen of een gewone stofzuiger gebruiken want dan verspreid je de vezels verder.

Indien er zich onder de leien of golfplaten isolatiemateriaal bevindt, dan reinig je dit ook voorzichtig totdat visueel geen resten meer aanwezig zijn.

Is dit niet mogelijk dan zal het als asbestverontreinigd afval afgevoerd moeten worden. Zorg er dan voor dat je aannemer of inzamelaar dit weet en correct kan afvoeren naar een stortplaats.

Ook in de dakgoot kunnen zich resten bevinden zoals afgebroken stukjes of deeltjes in het mos of het slib. Reinig de dakgoot dan en voer deze resten af bij het asbestafval. De dakgoot zelf gooi je niet bij het asbestafval.

Er kunnen ook deeltjes of stof op het onderliggende hout van het dakgebinte liggen. Reinig deze zo goed mogelijk. Gooi het hout zelf niet bij het asbestafval.

Verwijder na het dak ook de eventuele resten asbest op het dakgebinte.

3.4 BAKEN DE ZONE AF

- ✓ Wie niet helpt met de werken, mag niet in de werkzone komen. Span de werkzone dus af met een lint, kegels of nadarhekken op ongeveer 5 meter afstand. Zo lopen anderen geen risico en kunnen ze geen vezels verspreiden naar andere ruimtes of gebouwen.
- ✓ Beperk het aantal personen tot wie er echt nodig is.
- ✓ Iedereen die op de werf komt, moet persoonlijke beschermingskledij dragen.
- ✓ Minderjarigen mogen nooit bij de werken aanwezig zijn.
- ✓ Plan indien mogelijk de werken op een moment dat niemand gebruik maakt van (dit deel van) de gebouwen.
- ✓ Zorg voor een vrije doorgang van de werkzone naar de container of platenzakken. Hou deze ook na de werken afgesloten en voldoende afgeschermd tot ze opgehaald kunnen worden. Spelende kinderen en jongeren hou je altijd uit de buurt van het asbestafval.

VERBODEN TOEGANG ASBEST
VERBODEN TOEGANG ASBEST

3.5 TREK JE PERSOONLIJKE BESCHERMINGSKLEDIJ AAN

- ✓ Je pak moet over je laarzen en handschoenen.
- ✓ De overgang pak-laars en pak-handschoen plak je af met tape/plakband.
- ✓ Plak ook een stuk plakband op je schoenveters zodat hier geen vezels aan kunnen blijven kleven.
- ✓ Zet eerst je masker op en vervolgens de veiligheidsbril en de kap van het pak. Zo sluit het masker het beste aan op je gezicht.

Op www.asbestinfo.be op de pagina 'Communicatie & media' vind je filmpjes over hoe je je persoonlijke beschermingskledij correct aantrekt.

3.6 BRENG OVERAL BOUWFOLIE AAN

- ✓ Bedek de vloer van de ruimte met een bouwfolie om eventueel vrijkomende asbestvezels of brokstukken op te vangen. Zorg dat de folie niet stopt aan de muur, maar plooi de folie een stuk omhoog tegen de muur aan.

- ✓ Alles wat je niet hebt kunnen weghalen, dek je ook af met bouwfolie.
- ✓ Dek ook de directe omgeving rond de gebouwen waar je gaat werken (ongeveer 5 meter) en andere voorwerpen in de buurt volledig af met folie. Zo blijft deze zone na de werken proper achter en ontstaat er geen nieuwe bron van asbestvezels.
- ✓ Schakel de ventilatie/verwarming van de ruimte uit zodat de folie goed blijft liggen en je eventuele asbestvezels niet verspreidt door de luchtstromen.
- ✓ Kleef de bouwfolie op de vloer en de randen van de folie aan de muren vast zodat er een 'kuij' ontstaat. Er mag geen ruimte onder de folie zijn.
- ✓ Let er op dat de folie niet scheurt tijdens de demontage van de asbestplaten, bijvoorbeeld door vallende brokstukken.
- ✓ Als je achteraf de zone reinigt, gebruik je water. Zorg er voor dat je geen waterschade aanbrengt aan elektrische apparatuur. Schakel dus alle elektrische toestellen in de werkzone uit en bescherm ze tegen mogelijke brokstukken of water.

3.7 BEHANDEL ASBESTPLATEN TEGEN DE VRIJGAVE VAN ASBESTVEZELS

- ✓ Je werkt best na regenweer. Anders maak je de platen vooraf vochtig met de tuinslang in 'vernevelstand'. Bevochtig alles wat asbestvezels kan bevatten. Dus niet alleen de golfplaat, maar ook de afvoer, balken onder de platen ... Je kunt eventueel ook een fixatieproduct gebruiken.
- ✓ Hou altijd een fixatieproduct bij de hand. Als er per ongeluk toch een plaat zou breken, spuit dan de breukranden van de gebroken plaat onmiddellijk in om de vezels te fixeren. Breek nooit bewust het materiaal in kleinere stukken.
- ✓ Loop nooit rechtstreeks op asbestplaten zodat u niet door de verweerde dakplaten zakt. Leg er eerst enkele droge OSB-platen waarop u veilig kunt lopen. Neem voldoende maatregelen om veilig op hoogte te kunnen werken (vb. aanleggen wandelplatform, ladder, stelling, hoogtewerker, valharnas).
- ✓ Het asbestdak reinigen of ontmossen is verboden, op welke manier dan ook. Want net dan komen er veel asbestvezels vrij.
- ✓ Klimop snoei je best vooraf zoveel mogelijk terug zonder het los te trekken van de asbestmaterialen.

3.8 TIJD VOOR ACTIE: MAAK DE DAKPLATEN LOS

Inzameling via container

- ✓ Laat de container leveren op een plaats die voor de vrachtwagen van de inzamelaar vlot bereikbaar is en die zo dicht mogelijk gelegen is bij de werkzone.
- ✓ Leg de containerzak open in de container, en wel zo dat je hem na het plaatsen van de platen, makkelijk kunt sluiten.

- ✓ Volg daarbij de instructies van de leverancier van de container.

Inzameling via plaatszakken of kuubzakken

- ✓ Voorzie alvast een geschikte plaats voor de plaatszak/kuubzak(ken).
 - Deze locatie moet vlot bereikbaar zijn voor de ophaler. Eens de zakken gevuld zijn met het asbestmateriaal wegen ze al snel enkele honderden kilo's en kunnen ze niet meer verplaatst worden. Leg ze zeker niet op het voetpad of op de openbare weg.
 - Plaats ze uit de buurt van spelende kinderen.
 - Plaats ze zo dicht mogelijk bij je werkzone en binnen de afgebakende zone.

Plaatzakken (niet geschikt voor leien)

- ✓ Vouw de plaatzak open
- ✓ Als in de plaatzak een plastic folie ligt, vouw deze ook open.
- ✓ Leg alle asbestgolfplaten voorzichtig in de zak. Als je enkel korte platen hebt, leg je deze best geschrinkt in de plaatzak. Zoniet zal de zak doorplooiën op de randen van de platen en mogelijk scheuren.
- ✓ Sluit de plaatzak en knoop de (buiten)linten en lussen dicht, maar laat nog een kleine stukje open.
- ✓ Deponeer ook de gebruikte plastic folie, de poetsdoeken en je persoonlijke beschermingsmiddelen in de plaatzak.
- ✓ Sluit af.
- ✓ De plaatzak is klaar voor ophaling.

Kuubzakken

- ✓ De kuubzak dient voor de afvoer van hechtgebonden asbest in de vorm van leien, bloembakken, afvoerbuizen, schouwen.
- ✓ Vouw de kuubzak aan de bovenkant open. Als de kuubzak aan de binnenkant is voorzien van plastic folie, vouw je deze ook open.
- ✓ Deponeer ook de gebruikte plasticfolie, de poetsdoeken en je persoonlijke beschermingsmiddelen in de kuubzak.
- ✓ Sluit de kuubzak bovenaan.
- ✓ De kuubzak is klaar voor ophaling

- ✓ Wrik of maak de platen voorzichtig los en haal ze van elkaar.
- ✓ Doe dit met handgereedschap.
- ✓ Gebruik geen elektrische apparaten. Die zijn te krachtig en beschadigen de cementmatrix.
- ✓ Je mag de platen niet stukslaan of breken. Je mag er ook niet in boren of zagen.
- ✓ Leg de platen op elkaar en probeer het over elkaar schuiven van platen zoveel mogelijk te vermijden.
- ✓ Draag of transporteer de gedemonteerde platen langzaam en voorzichtig van het dak naar beneden. Het gooien of laten vallen van asbestmaterialen en het gebruik van stortkokers is verboden.

- ✓ Leg de asbesthoudende platen meteen voorzichtig in de container/platenzak/kuubzak. Laad de container/platenzak/kuubzak niet te vol! Volg daarvoor de instructies van de leverancier of de inzamelaar.
- ✓ Vrees je dat de platen zullen breken tijdens de werken, stop dan en contacteer een erkende asbestverwijderaar of een gespecialiseerde (dak)aannemer (zie hoofdstuk 1).

■ Tijdens de werken

- ✓ Vermijd om het dakgootslib te betreden.
- ✓ Verwissel steeds je schoeisel bij het verlaten van de werkzone of spoel je laarzen steeds grondig af.
- ✓ Betreed in geen geval binnenruimtes, voertuigen en dergelijke met asbestbesmette (werk)kledij.
- ✓ Voorzie een zone voor het omkleden en afspoelen van de handschoenen en laarzen.

3.9 REINIG DE WERKZONE NA DE WERKEN

- ✓ Hou je beschermingskledij aan tijdens de reiniging na de werken.
- ✓ Gebruik nooit een gewone stofzuiger om de vezels op te zuigen. Deze verspreidt de asbestvezels doordat een gewone filter niet fijn genoeg is. Bovendien blijven er ook vezels aanwezig in de stofzuiger. Bij een volgend gebruik op een andere plaats zul je de vezels dan verder verspreiden.
- ✓ Met een vochtige doek of industriële stofzuiger met absoluutfilter reinig je de balken en gordingen waarop de platen bevestigd waren.
- ✓ Reinig ook het gebruikte werkmateriaal, inclusief de ladder.
- ✓ Zet het propere materiaal daarna buiten de afgespannen zone.
- ✓ Hou de beschermingskledij aan.
- ✓ Vouw alle folie samen van aan de hoeken naar het midden toe. Plak het opgevouwen pakket dicht.
- ✓ Doe de folie en de gebruikte vochtige doeken in een dubbele plastic zak, draai de bovenkant (met een zwanenhalssluiting) goed dicht en plak goed dicht.
- ✓ Voer af samen met het asbestafval.

3.10 DOE BUITEN VOORZICHTIG UW BESCHERMKLEDIJ UIT

- 1** Spoel je handschoenen en laarzen af.
- 2** Maak de tape rond je handschoenen en laarzen los en doe je kap af.
- 3** Raak de buitenkant van het pak zo weinig mogelijk aan.
- 4** Van zodra het pak tot aan je middel vrij is, rol je het pak zo veel mogelijk op en leg je het in een plastic zak.
- 5** Doe vervolgens je handschoenen en laarzen uit.
- 6** Zet pas als laatste je mondmasker en veiligheidsbril af.
- 7** Steek zowel handschoenen als mondmasker mee in de plastic zak die je eveneens dubbel verpakt en afsluit met een 'zwanenhalssluiting'.
- 8** Spoel je laarzen en veiligheidsbril goed af, bij voorkeur boven de riolering.
- 9** Gooi je persoonsbescherming als asbesthoudend afval mee in de container met big bag of asbestzak voor ophaling.
- 10** Was onmiddellijk je handen en neem ook meteen een douche.

zwanenhalssluiting

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110 - 2800 MECHELEN

WWW.OVAM.BE/OMGAAN-MET-ASBEST

V.U. OVAM, Stationsstraat 110, 2800 Mechelen, D/2021/5024/XX
©foto's: OVAM & Shutterstock